

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de kapel en delen van het kloostercomplex te Vorselaar, Markt 19

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007 en 10 oktober 2007;

Gelet op het ministerieel besluit van 07 september 2007 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van de kapel en delen van het kloostercomplex van de zusters van de H. Jozef Calasanz te Vorselaar, Markt 19;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 08 mei 2008,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Kapel en delen van het kloostercomplex van de zusters van de H. Jozef Calasanz beter gekend als de zusters van de christelijke scholen, gelegen te Vorselaar, Markt 19 :

bekend ten kadaster:

Vorselaar, 1e afdeling, sectie G, perceelnummer 79VDEEL.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° Artistieke waarde:

De samenhang tussen architectuur, schilderijen, meubilair en het ensemble van glas-in-loodramen maakt de kapel van Vorselaar tot een zeldzaam en gaaf bewaard voorbeeld van 'Gesamtkunstwerk' binnen de kloosterkerken in

neostijlen uit begin 20ste eeuw. Als hoofdkapel van de congregatie vormen de decoratieve en figuratieve schilderijen op wanden en gewelven (1920-1934) van het atelier Van Gramberen (Tienen), het ensemble van glas-in-loodramen door het atelier Osterrath (Luik) en het rijk uitgewerkte hoofdaltaar een coherent artistiek concept dat een specifiek iconografisch programma uitbeeldt ten einde de geest en identiteit van de orde te weerspiegelen. Vooral de gaaf en volledig bewaarde oorspronkelijke polychromie van het interieur verhoogt aanzienlijk de artistieke erfgoedwaarde van het bedehuis. De kloostergebouwen, opgetrokken in een verzorgde neogotische of art deco getinte baksteenarchitectuur, bewaren grotendeels de oorspronkelijke indeling en verschillende interieurs waarvan de aankleding en stoffering opnieuw getuigen van goed vakmanschap.

2° Historische waarde:

Meer bepaald de *cultuurhistorische* waarde: Naast de nabijgelegen parochiekerk St.-Pieter met pastorie en het kasteel De Borrekens vormt het klooster één van de belangrijkste materiële getuigenissen van het historische verleden van Vorselaar en omstreken. De kloostersite refereert aan de ontstaansgeschiedenis van de zusters van de christelijke scholen, nieuw gesticht te Vorselaar in 1830-1834 als een actieve gemeenschap die vanaf 1870 (tot midden 20ste eeuw) uitgroeide tot één van de grootste congregaties van het bisdom en in belangrijke mate participeerde aan de uitbouw van het katholieke meisjesonderwijs in Vlaanderen. Tot op heden behield het moederklooster en de schoolinstelling haar verstrekkende uitstraling, in het bijzonder in het vlak van het normaalschoolonderricht, teruggaand tot 1902. Als kerk van het moederklooster draagt de kapel de 'status' van hoofdkerk van de congregatie.

Meer bepaald de *stedenbouwkundige* waarde: De voor bescherming voorgestelde gebouwen gaan terug tot de belangrijkste bouwcampagnes van het klooster in 1903-1905, 1911 en 1934. De expansie van de vestiging in deze jaren leidde tot de uitbouw van een indrukwekkend en beeldbepalend gebouwencomplex met een hoge ensemblewaarde dat tot op vandaag de dorpskern van Vorselaar sterk karakteriseert, domineert en structureert.

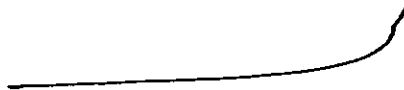
Meer bepaald de *architectuurhistorische* waarde: De architectuur van de kapel van de zusters van de christelijke scholen van Vorselaar, gebouwd in 1911 naar ontwerp van architect H. Lemaire (1883-1947), past in de late neogotische beweging uit begin 20ste eeuw en kenmerkt zich als een persoonlijke en verruimde interpretatie van de St.-Lucasneogotiek met nieuwe ontwikkelingen (ruimtelijk concept, uitgesproken materiaalpolychromie) en inbreng van andere o.m. Byzantijnse (vroegchristelijke) elementen. Het gebouw onderscheidt zich door zijn atypische constructie, uitgaande van een driebeukige, transeptloze pseudo-basiliek met naar binnengedraaide steunberen, smalle zijbeuken en tribunes waardoor één grote binnenruimte gecreëerd wordt. De kloostergebouwen gaan terug tot de belangrijkste bouwcampagnes van het klooster nl. 1903-1905 en 1934. De gedeelten uit begin 20ste eeuw vormen een homogeen gebouwencomplex in een neogotische baksteenarchitectuur. De in 1934 bijgebouwde kloostergang en ontvangstzaal met een verzorgde art deco getinte vormgeving naar ontwerp van architect F. Vandendael (1895-1967) harmoniëren naar materiaal en proporties goed met het bestaande geheel. Het ijzeren hekken aan de straat (Markt) alsook de afsluitingsmuur op de hoek van de Markt en de Kerkstraat maken intrinsiek deel uit van het geheel.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, **18 SEP. 2008**

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Dirk VAN MECHELEN